

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla dr. Muszka Sándor ügyvéd által képviselt **felperesnek** dr. Forstóber Gábor ügyvéd által képviselt **alperes** ellen a Vas Megyei Bíróság P.20.487/2007/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 5. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ÍTÉLETET:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét részben megváltoztatja, az alperest kötelezi, hogy a **V.** Napilapnak az ítélet kézbesítését követő lapszámában, a 2007. június 2-i számban a ... rovatban megjelent "...című cikkel azonos helyen, azonos betűtípussal és tördeléssel a következő helyreigazítást tegye közzé:

Helyreigazítás:

A 2007. június 2-i számban a ... rovatban „...” címmel megjelent cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy a **Ny.** párttámogatással nyerte el a frekvencia pályázatot.

Azzal a tényállítással, hogy a **Ny.** hallgatottságának adatai kezdetben lényegesen rosszabbak, mint a riválisáé a **R.-é**, továbbá azzal a valótlan tényállítással, hogy **X.** ezen úgy kíván segíteni, hogy a saját érdekeltségi körébe tartozó közvélemény-kutató cég vizsgálatával ennek ellenkezőjét próbálja bizonyítani, azt a hamis látszatot keltettük, hogy a **Ny.** hallgatottsági adatait befolyásolták.

Mellőzi a felperesnek az alperes részére 15 napon belül fizetendő 21.000.- /Huszonegyezer/ Ft perköltségben való marasztalását.

Köteles az alperes 15 napon belül a felperes részére megfizetni 14.000.- /Tizennégyezer/ Ft elsőfokú perköltséget.

A felperes által az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására fizetendő feljegyzett kereseti illeték összegét 7.000.- /Hétezer/ Ft-ra leszallítja.

Kötelezi az alperest, hogy az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására fizessen meg 14.000.- /Tizennégyezer/ Ft feljegyzett kereseti eljárási illetéket.

Ezt meghaladóan az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Köteles az alperes 15 napon belül megfizetni a felperesnek 16.000.- /Tizenhatezer/ Ft másodfokú perköltséget.

Köteles a felperes az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására megfizetni 8.000.- /Nyolcezer/ Ft, az alperes az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 16.000.- /Tizenhatezer/ Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A megyei bíróság ítéletében a keresetet elutasítva kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 21.000.- Ft perköltséget, valamint az államnak 21.000.- Ft feljegyzett elsőfokú illetéket.

A **Ny.** frekvenciapályázatának párttámogatással való elnyerésével kapcsolatos kijelentés körében a megyei bíróság álláspontja az volt, hogy az itt tett tényállítás pejoratív megállapítást nem tesz, mindössze arra utal: a **Ny.** frekvenciapályázatát az alperes bizonyos parlamenti pártok által delegált ORTT tagok támogatásával nyerte el.

A párttámogatás kitétel a sajtóközlemény alapján nem értelmezhető akként - és erre maga a felperes sem hivatkozott -, hogy közvetlen párttámogatás értendő alatta. Mivel az ORTT ügyrendjéből következően annak a frekvenciapályázatok elbírálásával kapcsolatos határozatai, valamint az arról szóló jegyzőkönyvek is nyilvánosak, a jegyzőkönyvekben az egyes testületi tagok szavazatait név szerint is fel kell tüntetni, azokból megállapítható, hogy az egyes frekvenciapályázatok kapcsán a pártok képviselőcsoportjai által delegált és ezután az Országgyűlés által egyszerű többséggel megválasztott tagok miként szavaztak.

A kifogásolt sajtóközlemény valós tényről állított akkor, amikor arra utalt: az alperes a **Ny.** frekvenciapályázatát szükségszerűen a politikai pártok képviselő-csoportjai által jelölt, és az Országgyűlés által megválasztott tagok támogatásával nyerte el. Ez a megállapítás független attól, hogy a frekvenciapályázat elbírálása során milyen pályázati szempontok érvényesültek és az objektív pontrendszer alapján is az alperes volt-e a pályázat nyertese, ugyanis a kifogásolt sajtóközlemény a pályázati pontrendszerről nem tartalmaz megállapítást.

A **Ny.** kezdeti hallgatottsági mutatóival kapcsolatos kereset körében rögzítette a megyei bíróság, hogy az alperes által becsatolt, a **R.** és a **Ny.** hallgatottsági adataira vonatkozó kimutatásokból megállapíthatóan a két piackutató intézet évente három alkalommal, a megjelenést megelőző időszakban méri az érintett rádiók hallgatottsági adatait. Ebből következően a 2006. januárjára vonatkozó hallgatottsági adatok nyilvánvalóan a 2005. szeptemberét - a **Ny.** esetében a 2005. októberi indulást követő hallgatottsági adatokra vonatkoznak. Ezen adatok pedig egyértelműen alátámasztják a felperes keresetében kifogásolt tényállítás valóságát, nevezetesen: a **Ny.**-nek kezdetben lényegesen rosszabbak voltak a hallgatottsági mutatói, mint riválisáé, a **R.-é.** Az alperes ezen tényállítás valóságát egyértelműen igazolta. A T. Kft. 2005. novemberében készült felmérése a GfK Hungária és a Szonda Ipsos Piackutató Intézetek felméréseinek cáfolatára nem alkalmas, mivel a **R.** hallgatottsági adatait nem tartalmazza.

A **X.** saját érdekeltségi körébe tartozó közvélemény-kutató cég vizsgálatával kapcsolatos tényállítás körében kiemelte a megyei bíróság, hogy az alperes a tárgyaláson A/5/15. sorszám alatt csatolta a T. Kft. cégkivonatát, melyből megállapíthatóan a gazdasági társaság irányítását jelentősen befolyásoló tag a H. Kft. A felperes nem vitatta az alperes azon kijelentését, amely szerint a H. Kft. tagja és egyben ügyvezetője X. ... Önkormányzatának alpolgármestere. Ezen cégkivonattal és a felperesi elismerésre vonatkozó nyilatkozattal az alperes igazolta a sajtóközlemény azon kijelentésének valóságát, hogy X. a saját érdekeltségi körébe tartozó közvélemény-kutató cég vizsgálatát kérte 2005. novemberében „... lakosságának médiafogyasztására” vonatkozóan. A T. felmérése nem tartalmaz adatokat a **R.** és a **Ny.** összes korcsoportra vonatkozó hallgatottságára, mindössze az adott rádióadókat hallgatóaktívak és inaktívak százalékos mértékére utal az egyes helyi és országos rádióadók vonatkozásában. A felmérés azt azonban megemlíti, hogy a **Ny.** a hallgatás rendszerességét figyelembe véve az állami közszolgálati adóknál jobban áll, rendszeres hallgatóinak aránya 24 %. Összehasonlításképpen azonban csak az országos rádiókat, így a Petőfi és a Kossuth Rádiót említi, a helyi konkurens **R.-t** nem.

Az alperes részéről ezen, a T. által készített felmérést A./ X. megbízásából azért küldte meg a V. napilap főszerkesztője részére, hogy ezzel a felperes által is hivatkozottak szerint a Ny. V. általi „agyonhallgatottságát” megszüntesse.

A X. érdekeltségi körébe tartozó közvélemény-kutató cég ezen felmérése azonban azzal, hogy a rivális R. hallgatottsági adataira vonatkozó felmérést nem tartalmazott, annak nyilvánosságra hozatala esetén a médiakutató cég jelentését megismerők számára nem adott teljes körű tájékoztatást a sugárzó helyi rádióadók hallgatottsági adataira vonatkozóan.

A fentiekből következően a megyei bíróság úgy látta, hogy az alperes megfelelően igazolta azon kijelentésének valóságtartalmát, amely szerint X. a saját érdekeltségi körébe tartozó közvélemény-kutató cég vizsgálatával próbálta meg igazolni annak ellenkezőjét, hogy a Ny. hallgatottsági adatai kezdetben lényegesen rosszabbak voltak, mint a rivális R.-é.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, annak megváltoztatása, keresetének történő helyt adás iránt.

Fellebbezésének indokolásában előadta, hogy az elsőfokon eljáró bíróság nem a „párttámogatás” kifejezés társadalmilag kialakult közfelfogás szerinti jelentéstartalmát kereste, hanem egy átlagos újságolvasó által ismeretlen jogszabályokat értelmezve határozta meg a párttámogatás fogalmát, értelmezése során figyelmen kívül hagyva a hatalmi ágak szétválasztására vonatkozó alkotmányos alapelvet és az azt biztosító tételes rendelkezéseket. A párttámogatás egy homályos tartalmú, de alapvetően negatív, pejoratív jelentésű fogalom, legtöbbször, ha a párttámogatás kifejezés szót olvassák, nem arra gondolnak, hogy egy bonyolult egyeztetési mechanizmus alapján kiválasztott, a kiválasztótól törvény által függetlenített személyek hoznak egy szintén független köztisztviselők által előkészített döntést, hanem arra, hogy valaki egy pártszékház mélyéről piros bakelit telefonon odaszólt: a frekvenciát a Ny. nyerje. Azonban nemcsak a közfelfogás szerinti értelemben nem valósulhatott meg párttámogatás az 1996. évi I. törvény több eszközzel is garantálja a testület függetlenségét (33.§., 34.§., 31.§.). A testület tagjai csak a törvénynek vannak alárendelve és tevékenységük körében nem utasíthatók. Az ORTT nem egyenlő a testület tagjaival, az ORTT tevékenységének jelentős részét - így a pályázatok összeállítását és objektív értékelését is - a főigazgató által irányított iroda végzi. Az iroda alkalmazottai köztisztviselők, rájuk a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvényt, és annak szigorú összeférhetetlenségi szabályait kell alkalmazni. A pártok jogszerűen nem befolyásolhatják a testület, illetve az iroda döntését és a konkrét ügyben sem merült fel ilyen egyébként a jogszabálysértésre utaló bizonyíték.

Ha valaki egy versenyben támogatásra szorul, az azt jelenti, hogy a támogatás nélkül nem ő a legjobb. Ezzel szemben az alperes maga csatolta a ... újságcikkét, amely a következőket állította: „objektív pontozás után is vezető **Ny. Kft.**” Annak a ténynek az alátámasztására, hogy a **Ny.** pályázata volt a legjobb, F/1. alatt mellékelten csatolta a pályázati eredményt kihirdető lap másolatát. A cikk még csak említést sem tesz a pályázat elbírálásának körülményeiről, ezért azt a hamis látszatot kelti, mintha a pályázat elnyerése döntően párttámogatás kérdése volna.

Az alperes nem tudta alátámasztani, hogy kezdetben - 2005. novemberében és decemberében - lényegesen rosszabbak lettek volna a **Ny.** hallgatottsági mutatói a **R.-énél**. A rádió működésének kezdete 2005. novembere, az alperes 2006. januári GfK Hungária és a Szonda Ipsos Piackutató kutatási eredményeket csatolt. A 2006. januári jelentés kifejezetten a 2006. januári adatfelvétel adatait tartalmazza, amely nem vonatkoztatható a **Ny.** indulásakor hallgatottsági adatokra.

Azon kitételrel, hogy „**X.** ezen úgy kíván segíteni, hogy a saját érdekeltségi körébe tartozó közvélemény-kutató cég vizsgálatával próbálja bizonyítani ennek ellenkezőjét” kapcsolatban rögzítette, hogy egyrészt nem álltak rendelkezésre a **Ny.** indulásakor, az azt a **R.** hallgatottságával összehasonlító adatok, másrészt a 2006. január 13-i e-mail üzenet és annak mellékletei nem tükrözik a befolyásolás szándékát, az üzenetből nem derül ki, hogy **X.-re** hivatkozik a küldő, kifejezetten jelzi, hogy kivonatról van szó, vagyis nem teljeskörű a felmérés és a csatolt anyag. Ha az alperesnek a kivonat tartalmával, vagy céljával bármilyen problémája lett volna, kereshette volna a feladót. Ezzel szemben az alperes se nem jelentkezett, se nem közölte a kivonatot, hanem másfél év múlva a vitatott cikkében, mint manipulációra hivatkozott a levélre és mellékletére.

A kivonat csupán 1/4 terjedelemben foglalkozik a rádiózási szokásokkal. A rádiózás körében nem az összehasonlítás dominál, inkább az általános rádiózási szokások és a **Ny.** eredményei kapnak hangsúlyt, ezért objektíve alkalmatlan a két adó közötti bármilyen összehasonlításra, így bárminek, vagy az ellenkezőjének az igazolására.

A **Ny.** a saját mérését elsősorban a rádió bevezető kampánya eredményességének ellenőrzésére készítette. Nem volt és nem is lehetett olyan hozzáférhető hallgatottsági adat a **Ny.** kezében, melyet maga is ellenőrizni, netán manipulálni akart volna.

2005. novemberében, de 2006. január 13-án sem voltak „segítségre szoruló” összehasonlító adatok. A felperes a működését bemutató híradás érdekében kezdeményezett egyeztetést az alperessel egy olyan kivonattal, amely a **R.** és a **Ny.** hallgatottságának összevetésére nem alkalmas.

A fellebbviteli tárgyaláson F/1. alatt iratot csatolt, melyből kitűnően a GfK Hungária a kutatás során az adatfelvételt 2006. január 11-24. napja közt végezte.

Az alperesi ellenkérelem az ítélet helybenhagyására irányult.

Megismételve az elsőfokú eljárásban tett védekezését előadta, hogy az ORTT működését törvény szabályozza, de annak működése során jelentős pártpolitikai csatározások folynak, mely annak a következménye, hogy a tagokat az egyes pártok delegálják.

Vitatta, hogy a felperes pályázata volt a legjobb, hivatkozott az elsőfokú eljárásban csatolt ...-ban megjelent cikkekre, miszerint egy másik cég volt objektíve a legjobb, de ő egyéb okból kiesett a pályázati elbírálásból.

A hallgatottsági mutatók „kezdetben” voltak rosszabbak, ebbe a kifejezésbe nemcsak a felperes működésének megkezdésére vonatkozó 2005. november havi adatokat, hanem ehhez képest 1-2 hónapos időtartamot is figyelembe kell venni, mert a működés kezdeti időszakába ez is beletartozik. Nem azt tartotta relevánsnak, hogy a **T. Kft.** adatai milyen dátummal készültek, hanem az a releváns, hogy ezek az adatok nem alkalmasak érdemi összehasonlításra és éppen ezért alkalmasak arra, hogy a közvéleményt befolyásolják.

A fellebbezés részben alapos.

A megyei bíróság a tényállást helyesen tárta fel, azonban az abból levont jogi következtetése részben téves. Osztotta az ítéletábra a fellebbezési érvelést a cikknek a pályázat párttámogatással történő elnyerésére utaló kifogásolt tényállítása körében:

Tényszerű az az első bírói megállapítás, miszerint az ORTT tagjait pártok delegálják, továbbá nem zárható ki tényszerűen az a következtetés sem, hogy az egyes tag szavazatát „egyéb” szempontok is befolyásolják.

Azonban az az állítás, hogy a pályázatot párttámogatással nyerte el a **Ny.**, az átlagolvasóban azt a képzetet kelti, hogy a szakmai szempontokat mellőzve azért nyerte el a pályázatot, mert az adott párt - pártok - támogatták, azaz ha a pályázat mögött párttámogatás nem áll, nem ez a pályázat nyert volna.

Ezzel szemben az alperes által az elsőfokú eljárásban A/3 alatt csatolt - egyébként az alperes által sem vitatott - cikkből az állapítható meg, hogy az objektív pontozásnál az egyébként vezető műsorszolgáltató kiesése után a **Ny. Kft.** vezetett, akit a szubjektív pontozást végző - egy szocialista és egy fideszes tagból álló - testület egyhangúlag terjesztett az ORTT öt tagú bizottsága elé, ahol 4-1 arányban elnyerte a pályázatot. Az ORTT pedig a bent maradó pályázók közül a szakmailag is legalkalmasabbnak tartott pályázat mellett testületileg döntött, ilyen összefüggésben tehát valótlan az az alperesi állítás, hogy a felperesnek „párttámogatásra” volt szüksége ahhoz, hogy egyáltalán a pályázatot elnyerhesse.

A hallgatottsági mutatókra vonatkozó fellebbezési érveléssel szemben az ítéltábla álláspontja az, hogy a felperes 2005. novemberi indulásához képest a 2006. január 11-24-e közti felmérés nem oly távoli időpont, hogy az ne volna „kezdeti időszaknak” tekinthető. Ez utóbbi felmérési adatok alapján viszont valós állítás az, hogy „kezdetben a **Ny. Kft.** hallgatottsági adatai lényegesen rosszabbak voltak, mint a riválisáé, a **R.-é.**”

A „saját érdekeltségi körébe tartozó közvélemény-kutató cég” vizsgálatával kapcsolatos fellebbezési érvelést az ítéltábla ugyancsak osztotta.

A fenti tényállás alapjául is szolgáló - a GfK.Hungária és a Szonda Ipsos Piackutató által végzett - felmérés 2006.január 11-24-e közötti időben történt.

A **T.** felmérést január 13-án faxolták az alperes részére, nyilvánvaló, hogy ez utóbbi elküldésének időpontjában a küldő nem ismerhette a január 11-24-e közti felmérés adatait, melyből következően ez a fax nem bizonyítja azt az állítást, hogy „próbálta bizonyítani ennek ellenkezőjét.” Az a beállítás pedig, hogy kiemeli a cikk, hogy az összehasonlítás eredményét **X.** a saját érdekeltségi körébe tartozó közvélemény-kutató cég vizsgálatával próbálja bizonyítani a fenti valós tényállítással egybevetve azt sugallja az átlagos újságolvasó felé, hogy a **Ny.** hallgatottsági adatai valótlanak, azt manipulálják. Ezen felül a cikk állításával - sugalmazásával - szemben a **T.** adatai semminemű összehasonlítást nem tartalmaznak a **R.** későbbi adataival szemben.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét a rendelkező rész szerint részben megváltoztatva az ott írt helyreigazítás közzétételére kötelezte az alperest (Pp.253.§. /2/ bekezdés).

A megváltoztató rendelkezések folytán mindkét eljárásban 2/3 részt pervesztessé váló alperes kiadója a mindkét eljárásban 2/3 részt pernyertes felperes jogi képviseleti díjból álló perköltsége, valamint a feljegyzett kereseti és fellebbezési illeték megfizetésére pervesztessége arányában köteles (Pp.345.§. /3/ bekezdés, 81.§. /1/ bekezdés, 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 13.§. /2/ bekezdés).

Győr, 2007. évi augusztus hó 31.napján

Dr. Ábrahám Éva sk.
sk.

a tanács elnöke

Dr. Lezsák József sk.

előadó bíró

Dr. Világi Erzsébet

bíró